Ročník XII. — Číslo 12. Kvasilov dne 30. března 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Skoro vsichni buditelé českého národa byli vědci a od té doby československý lid má velkou úctu před vzděláním.

„Adverul".

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Inž. Alois Knotek:

Regionalismus.

Mnoho se o něm píše, mnoho mluví, ale ještě se neví, co z toho bude. Představme si v prostoru bod, pohybem vytvoří přímku rovnou nebo křivou, pohybuje-li se přímka vytvoří plochu, plocha těleso. To jsou věci každému zcela známé, srozumitelné, nepotřebují vysvětlování. Jdeme-li však jen o krok dále a tážeme se co vytvoří pohybem těleso, už jsme v koncích se svým rozumem! Učenci mluví něco o čtvrtém rozměru čili dimensi, spiritisti o medium, ale logický úsudek bezradně padá.

Tak je to i s regionalismem. Všelijak se vysvětluje, otáčí barevným světlem, vyvyšuje k ideálům, ale posud je dítětem, s nímž není možno jednati. Někteří snaží se dokázati, že je to hluboký realismus, který zapustil kořeny v lidském pocitu, a že lidská realita není ještě dotvořena. Možno, že mají pravdu, ale jsou lidé, kteří v takovém povídání hledají čtvrtou dimensi a proto ničemu nerozumí.

Regionalismus můžeme si ještě nejlépe představiti jako úkol hospodářský, který by to na zemi chtěl tak zorganisovati, aby každá země, každý kraj i potom obec mohly stejně dobře uživiti a zaměstnati svoje lidi ať pasou dobytek nebo sbírají v lesích houby, nebo vytápějí železo ve vysokých pec ch, nebo pěstují chmel a obilí, tlukou kámen na silnici nebo pečou dobrý pardubický perník, všem jedno, co kdo dělá, jen aby byl slušně živ jako člověk a dával Bohu, co jeho jest atd. Každý kraj, každá obec má udržeti svoji vlastní osobitost. V programu politickém má regionalismus obraceti lidskou činnosť ke koukretní práci vázané místem a poměry v ideálu civilisace přidržovati lidi blíže k vlastní zemi. Je v tom kousek zeměpisné demokracie, která hlásá rovnosť všech při rozmanitosti povolání a práce. Tak regionalismus může býti definovaný hospodářský, folkloristicky, rozumově, citově i politicky, jak kdo chce, neboť jeho, všestrannost je na něm to nejlepší! Učí nás abychom opravdu viděli ve čtyrech rozměrech totiž délku, šířku, výšku i čas. Máme v přítomnosti znáti dokonale minulost svých předků, žíti s nimi pod jednou střechou, ctíti jejich skřítka, ďasa, běsa, lutici a všecky jiné domácí bůžky slovanské, máme pilně sbírati staré střepy, písničky, zvyky a všecky drobty národopisu místního, které dovedou prohloubiti kousek slzavého údolí, v němž žijeme, o rozměr času. Dále nas regionalismus učí, abychom přítomnosti věnovali sama sebe v poznávání, žijeme veseleji, silnější dovedeme-li se stotožniti se svou vesnicí, městem, krajem.

Pomalu začínáme věřiti, že regionalismus jest zdravou myšlénkou pro budoucnost, že lidstvo je na ceste kulturní a hospodářské decentralisace. Veliká města podávají nám o tom nejlepší příklad. Obyvatelé jejich touží po venkově, na vesnic ch otvírá se všude práce kulturní a vychovna. Veliká města — moderní babylonské věže stávají se technickou překážkou, mrká se tu časem pro značné rozlohy a dálky. Film, radio, televisia volá člověka na venek, vyhání ho z přeplněných měst, aby si tu zachoval zdravé nervy. Regionalismus vychází prosto z místních zájmů, pracuje k organisaci budoucnosti. Snaží se vrátit venkovským obcím bývalou důstojnost, mravní a kulturní povznesení, dostatek práce pro všecky, aby zmizela bída a nastaly zase ty zlaté dávné časy, kdy každý člověk měl cit a utrpnost pro svého bližního.

V zemi Kemala Ataturka.

Jakou mohutnou historii může Nové Turecko vyprávět! A jak daleko zanechalo za sebou pohádky Tisíce a jedné noci a všechnu tu poesii nejvýznačnějších básníků Orientu! Kdysi za onoho času . . . byla stará, sešlá zhroucená říše, ovládaná nemocným sultánem z minulého století. Seděl ve svém paláci, hlídán celými šiky janičářů, nepřístupný a chvějící se při ne menším zvuku, přicházejícím z vnějšího světa . . . „nemocný muž Evropy", domnívající se, že může nalezti bezpečí v nehybnosti, v nekompromisním lnutí ke starým zvykům. Po světové válce starý sultán se ocitl v ohni mezi svými přáteli a nepřáteli. Jeho říše měla zmizeti s mapy světa, když náhle v Turecku vyvstal neobyčejný vůdce, do té doby bezvýznamný a neznámý. Jmenoval se Mustafa Kemal. Po patnácti letech turecké Národní shromáždění mu dalo čestný titul „Atatürk", což znamená „Otec Turků".

Po uzavření příměří v listpadu roku 1918 bylo postavení Turecka zoufalé. Angličané drželi Bospor; spojenecké armády obsadily Cařihrad. Dardanely a všechny strategicky důležité body.

Řecko, povzbuzováno Anglií, jež přála vytvoření velkého Řecka v Evropě a Asii pod svým vlivem, vylodilo ve Smyrně 100.000 mužů, kteří táhli na sever, nesetkávajíce se nikde s aktivním odporem. Kemal se jal okamžitě organisovat výkonnou armádu, podporován obromným národním nadšením, směřujícím k sebezachování. Osvoboditelské dílo bylo zahájeno zadržením řeckého postupu na Ankaru, po němž následovala slavná bitva u Sakarya, jež trvala nepřetržitě 22 dní a posléze po dvanácti měsících vítězství u Dumlu-Punaru.

Po válečných problémech se dostavily problémy míru.

Brzy bylo jasno, že k realisování rekonstrukčního programu v Turecku parlamentní metodou bude třeba silné strany, která by ovládala zákonodárná shromáždění. Proto byla utvořena lidová republikánská strana, která deset let hrála obdobnou úlohu jako fašismus v Italii. Důležitá rozhodnutí byla prodebatována na kongresech strany, a zatím co parlament nebyl přetížen prací, byla jeho činnost značně zjednodušena. Tímto způsobem bylo možno neuvěřitelným tempem provésti modernisaci země. Národní shromáždění za svého zasedání ve třech čtyřletých obdobích vydalo 2.317 zákonů a 1.1?9 výnosů, čili průměrně každý den jeden zákon.

Příval reforem přivodil úplnou změnu vzezření a charakteru tureckého lidu.

Reformy Mustafa Kemala značí přechod z jedné civilisace do druhé. To vysvítá z opatření, podniknutých

Pokračování na stránce 4.

Osvětová hlídka.

Lékařská romantika.

(Dokončení.)

Bezprostředním následkem zavedení anesthesie byl ohromný vzrůst operací. Lidé se už více nebáli strašlivého utrpení a byli ochotni jít pod chirurgův nůž. A chirurgové se už více nebáli bolesti, jež měli pacientovi svými zásahy způsobit.

Ale tu se dostavila vážná starost. Počet úmrtí po operacích rapidně stoupal. Zjistilo se, že „špitálová gangréna“, obávaná otrava krve, se velmi rozmohla.

Nejhorší bylo, že největší procento úmrtí bylo ve velkých městských nemocnicích, kde pracovali nejzkušenější chirurgové a ošetřovatelky.

Jamie Simpson, nyní už sir Jakub Y. Simpson, uzurnul nad výsledky své metody a radil, aby všechny stávající nemocnice byly spáleny a operace se konaly v odlehlých chýších, jež by byly každoročně spáleny. Byl za to veřejně napadán a sprostě mu spíláno. A nebýti dvou dalších mužů, byla by chirurgie uvázla na mrtvém bodě. Tito muži, kteří zachránili chirurgii a zvýšili věk člověka o nespočetná léta, byli Pasteur a Lister.

Zajímavo, že velký objev, jenž měl rehabilitovat chirurgii, začal tím, že jeden lihovarník v Lille nemohl přiměti výtažek z řípy, aby zkvasil a vydal alkohol. I požádal Louise Pasteura, jenž byl děkanem university v Lille, aby se na tu věc podíval. Jen proto se Pasteur ujal studia kvašení. Brzy dokázal, že kvašení působí drobnohledné organismy, kvasinky, jež se úžasně rychle množí a při tom štěpí cukr ve vodu a alkohol. Dále zjistil, že když mléko zkysne, vždycky obsahuje určité zárodky, které když vložil do čerstvého mléka, rovněž zkyslo.

Dokázal dále, že hnití je rovněž působeno zárodky a zjistil jejich přítomnost ve vzduchu. A když Lister v Glasgowě četl zprávu o těchto výzkumech, vydal se na cestu, jež vedla k převratu v chirurgii, nazvanému antiseptickou metodou.

Josef Lister byl Quaker, narozený v Upton v hrabství Essexu. Vzal si za ženu dceru Jakuba Symeho, profesora chirurgie v Edinburghu. Bylo více vlivem tohoto profesora než zásluhou Listerovou, že dostal stolici chirurgie v Glasgowě, když mu bylo teprve třiatřicet let.

Zprvu nebyl v Glasgowě oblíben, neboť byl Angličan a Quaker. Nepil přes míru jako Skot a neměl žádnou z mužských neřestí. Říkali mu „svatý Honzík“ a dlouho trvalo, než byl jmenován lékařem Královské nemocnice, kterou měl brzy proslavit po celém světě.

Úmrtnost operovaných případů v této nemocnici, kde se lékaři posmívali čistotě, byla tak vysoká, že se k operacím odhodlávali jen ti nejzoufalejší pacienti.

Na štěstí Lister odmítl věřit, že sněť a otrava krve jsou nevyhnutelné, nebo že je působí kvašení za vzdušného kysličníku, jak se tehdy všeobecně věřilo. Když četl Pasteurovu zprávu, zasvitlo mu náhle v hlavě a napadlo jej, že i zánět ran mohou působit nějaké zárodky. Znemožní tedy, aby se zárodky dostaly do rány a uvidí, co se bude dít.

Začal dělati pokusy se zlomeninami, u nichž přeražené kosti pronikly ven svaly. Místo aby tyto případy amputoval, omyl vyčnívající kosti a potrhanou tkáň roztokem kyseliny karbolové, srovnal je a přiložil karbolové obklady. Některé případy mu zemřely k jeho velkému zármutku, ale některé se uzdravily k velkému úžasu jeho kolegů. Počet uzdravených případů se množil a z jeho oddělení zmizely strašlivé případy komplikovaných zlomenin, vystavených hrůznému umírání. Nad světem vycházela záře nového lékařského poznatku. Lister uveřejnil první výsledky roku 1867.

Byl napaden se všech stran. I veliký sir Jakub Y. Simpson se postavil na stranu jeho odpůrců. A tu Listerův tchán byl raněn mrtvicí a jeho místo na universitě nabídli Listerovi. Přijal je, aby mohl pracovat ve velkém městě.

Jeho sláva se rychle šířila. Do Edinburghu přicházeli chirurgové z celého světa, byli obráceni a vraceli se domů, aby kráčeli v jeho šlepějích.

Ale následovala jej Anglie a Amerika? Nikoliv.

Lister musel opustit Edinburgh, svoji rozsáhlou praksi a všechny staré přátele a odebrat se do Londýna s ohromnými osobními obětmi, aby přesvědčil vlastní lidi.

To všechno teď náleží historii. Listerovy metody byly nahraženy lepšími ale jeho zásady platí stále a jeho jméno bude navždy zapsáno v historii jako největšího dobrodince lidstva.

Ve stáří byl zahrnut poctami a přijímal je s pokorou dobře vychovaného člověka.

Byl prvním z lékařů, jmenovaným členem Sněmovny lordů. Když jej král Edvard VII. roku 1907 jmenoval svým osobním rádcem, prohlásil: „Lorde Listere, vím dobře, že kdyby nebylo vás a vaší práce, že bych zde dnes nebyl.“

Besídka.

Napsal Adolf Piskáček.

Pomsta umělcova.

Kousek českého rokoka.

(Pokračování.)

Co teď? Hoši stáli chvíli nerozhodnuti, ale náhoda jim přála. Těžký formanský vůz stanul za branou a forman žádal za vpuštění. Zarachotil v zámku klíč, vrata otočila se ve veřejích s pronikavým skřípotem. Vůz, do vrchu naložený a plachtou přikrytý, vjížděl. Byla tma, a okolí osvěcovala jen lucerna, houpající se na přední části vozu, mezi koly. Hoši jako stín prokouzli podél vozu.

Nikdo jich nezpozoroval. Byli za branou, na svobodě.

Přidali do kroku a zaměřili k Břevnovu, Bílé Hoře. Do rána urazili pěkný kus cesty. Mezi dnem se skryli v ovesném poli, bojíce se hraběnčiných špehů. Ale marně se skrývali.

Hraběnka, dověděvši se ráno o útěku Fialově i kuchařově, vyslala za nimi špehy a mušketýry všemi směry. Oddělení, spěchající po silnici bělohorské, je vypátralo. Chytli je, přečetli zatýkací rozkaz hraběnčin a hoši nastupovali smutně zpáteční cestu. Fiala vzal si na cestu do světa svůj zamilovaný nástroj oboe a nyní při návratu zpozoroval, že nástroj někde ztratil. Snad při seskoku se zdi, snad u brány snad v poli. Kdož to ví! A sesmutněl ještě více, když po té viděl vystupovati ve večerním slunci věže kláštera strahovského, i věž svatovítskou, jež rysovaly se čistě a majestátní na podvečerní obloze.

Když vstoupili do brány a sestupovali pak úvozem do města, sevřela Fialovi bázeň a tesknota srdce, že hlava se mu zatočila a pro slzy cesty neviděl. Jen tušil cosi hrozného a kráčel po ní jako bezduch. Do taktu mu řinčely k tomu šavle mušketýrů ...

Dvéře vězení zapadly, v zámku zarachotil klíč — Fiala byl sám ... Nemohl uvěřiti, že by hraběnka chtěla provésti trest tak krutý a hrozný, ale znal ji příliš dobře. Vzpoměl si toho, že by potom nemohl ze svého nástroje nikdy již vylouditi ani tonu, a zalomcovala jím horečka. V duchu viděl blížiti se pochopa s ocelovými kleštěmi, jenž se chystá otevříti mu násilím ústa a zuby vylámati. Ale té bolesti necítil, cítil jinou, hlubší, palčivější. Ty kleště jakoby mu rvaly a drásaly samo srdce na kusy. A z každého kusu srdce rostlo nové, stejně ubohé, zachvívající se jak list v bouři. — A nevěděl, co se zatím děje — nahoře, jak se hraje a jeho osobu.

Mýlil se, ubožák, domnívaje se, že je zcela opuštěn. Správce hraběnčin, nadšený milovník hudby, pospíšil ještě téhož dne k zámeckému purkrabímu, rovněž vášnivému znalci a podporovateli hudby, a všechno to, co událo se od útěku Fialova až do hraběnčina rozsudku, stručně, ale věrně dle pravdy mu vylíčil. Purkrabí užasl.

„Vaše Milosti,“ prosil správce „osud Fialův spočívá ve vašich rukou. Ale musíte jednati hned. Hraběnka čeká na vyplnění rozkazu — já sám jsem odložil je na mou vlastní zodpovědnost, a také o mou existenci se jedná ...!“

„Znám Fialu dobře,“ odpovídal purkrabí. Slyšel jsem jej několikráte — a vždy mne svou hrou uchvátil. A

Narážel tím na operaci slepého střeva, která bez Listerova objevu by nebyla možná.

Listera po celý život pronásledovala nepřízeň osudu. Ve stáří mu zemřela žena, načež téměř nikam nevycházel a pomalu chřadnul.

Zemřel roku 1912 a na jeho pohřeb se sjeli slavní a velcí muži z celého světa, aby se přišli poklonit jeho duchu, jenž přinesl lidstvu trvalé vítězství nad smrtí.

Jako pravý Quaker však odmítl posmrtné pocty a na jeho hrobě v Hampsteadu je zasazen prostý kámen s nápisem:

Josef baron Lister, narozen 5. dubna 1827. Zemřel 10. února 1912.

Výběr.

Dopisy.

Z Malína Českého.

Náš Malín může se pochlubit bohatou Matiční knihovnou, obsahující dnes téměř 600 svazků vesměs cenné četby. Naši uvědomělí občané správně chápají význam dobré knihy, nejen v jejím poslání národním a buditelském, ale i v tom, že kniha obohacuje jejich duševní život, probouzí cit člověka a posiluje jeho vůli k dobrému a ušlechtilému. Z těchto důvodů je naše knihovna hojně vyhledávána a čtena. V těchto dnech obohacena byla naše biblioteka opět o 59 nových dobrých spisů. Došla nám darem zásilka 37 knih od spolku zahraničních Čechů „J. V. Frič“ v Praze a 22 svazků darovaných nám p. ředitelém továrny Čeňkem Macháčkem ze Třemošné u Plzně, v němž Malín získal nového a upřímného přítele. Jeho srdečné a velmi zajímavé dopisy, ve kterých líčí dobu válečnou, kterou v Malíně prožíval jako důstojník bývalé rakouské armády, jsou pro nás cenným příspěvkém do naší obecní kroniky.

Máme neskonalou radost, že naše mateřská zem na nás ve věcech kulturních nezapomíná a že nedopouští, aby na poli osvěty chřadla kterákoliv zahraniční větev.

Poznáváme, že žijí ještě takoví lidé, kteří mají starost o nás, abychom se nestratili v moři ciziný a dovedou podati i pomocnou ruku.

Za jejich obětavost a nevšední ochotu jim platí náš upřímný dík. —

Na velikonoční svátky pravoslavné připravuje náš divadelní spolek ochotnický „Marýšu“ od Aloise a Viléma Mrštíka. I v tomto směru plní naše Matice svůj světový úkol a naši mladí lidé získávají možnost k uplatnění svých vloh, k ušlechtilému pobavení i poučení. Divadlo je živá kniha, baví i vychovává a odvádí mládež od pochybných lehkomyslných zábav, karet, vodky a pod.

Naše omladnia ví, že ničím jiným, jen osvětou, možno přeměniti celou ves v spořádanou a pokročilou obec. Jen na ní záleží, aby se to podařilo!

V. Mendlik, jednatel. J. Kracik, předseda.

Z Novin Českých.

Dne 14. března t. r. na zakončení masopustu novinský divadelní kroužek sehrál divadelní představení o 5 jednáních od Charlotty Birch-Pfeifferové — „Diblík, šotek z hor“ obraz ze života vesnického, pod režiérstvym p. učitele Vl. Ficka, za učinné pomoci p. J. Svítka, který vždy obětavě p. učitelovi pomáhá.

Ke cti herců třeba doznati, že divadlo bylo sehráno velmi dobře. Kromě starých herců byli zde i herci kteří vystupovali na jeviště poprvé.

Sl. E. Milerová v úloze Verunky, vnučky staré Vostřebálky, kterou lidé pro její nezbednost přezdívají „diblík“, učarovala ne jenom nejbohatšímu selskému synkovi ze Žernova, ale i jeho otci starému Bartákovi starému lakomci a furiantovi. Diblík učaroval i nás všechny jenž jsme byli na divadle; ke konci i starý Barták změkl prosil diblíka by si vzala jeho syna.

Pí. Šimková v úloze selky Bartákové sehrála milující matku, velmi dobře. Bude to nenahraditelná ztráta pro divadelní kroužek jestli setrvá na svém záměru více již nehráti. Pí. Ž. Milerová v úloze staré Vostřebálky, baby kořenářky, kterou lidé přezdívali čarodějnice, těží z lidské najivností, za své lektvary a různé čáry těží pěkné peníze — svou hrou dokázala, že na jevišti se dá sehráti jako by to bylo ve skutečností a svou výkonností se může počítati k nejlepším hercům.

Též pp. Vl. Žďárský v úloze sedláka Bartáka, Václ. Anděl v úloze sedláka Říhy, Ant. Podpěra a Vl. Anděl v úlohách synů starého Bartáka sl. Ant. Synkova v úloze Madlenky Říhové, též i druzí překonali sami sebe.

Ačkoliv hra trvala přes půlnoc byli bychom poslouchali do rána.

Litovali jsme když již byl konec představení. Pan učitel který jest u nás hybnou silou všech kulturních i hospodářských podniků nás potěšil když děkoval obecenstvu za účast na divadle a louče se pro tuto sezonu slíbil, že na příště se zase něco pěkného sehraje.

Přítel z Novin.

Ze Sofijevky u Vrby.

Utichly melancholické zvuky taneční hudby, utichly masopustní zábavy.

Dne 14. března rozloučili jsme se s masopustem divadelní hrou pod ná-

---

hraběnka Netolická že by byla s to vykonati tak barbarskou pomstu na ubožákovi . . . ? Ale ano, znám ji již z jiných kousků — — ale tentokráte, při sám bůh, její plán se nepodaří. Nuže milý správce, jak si to představujete? Nemůžeme ovšem věc hnáti do krajnosti a proti hraběnce užiti násilí! — Fiala jest jejím poddaným a trestu nějakého si zaslouží.“

„Vaše Milosti,“ horlil správce, „Fiala dosti již je potrestán přestálým strachem. A déle mučiti jej nelze, obávám se, aby si ubohý chlapec ve vězení neublížil, nebo se vážně neroznemohl.“

„Nuže, nuže, kterák?“ doléhal purkrabí.

„Především, Milosti, jedná se o odklad ortele, o získání času. Fialovi již vše sdělím, aby se ubožák nestrachoval. Račiž Vaše Milost nějakým způsobem oznámiti mojí velitelce, že —“ teď správci šlo o dobrý nějaký nápad. Ustal v hovoru a zadíval se na protější stěnu, vyzdobenou tmavými čalouny.

„— Že, že —“ dodával mu odvahy purkrabí, sám netrpěliv, neboť ušlechtilý zápal, s nímž se správce ujímal Fialova osudu, se mu zamlouval a i jeho vzrušil.

„— že ráčí Vaše Milost uspořádati hudební slavnost na počest nějakého vzácného hosta z Vídně, a k tomu že jest potřebí i Fialova umění.“ Správce mluvil v horečném chvatu a skoro jásal, že připadl na tuto myšlenku, která se zalíbila i panu purkrabímu.

„Nápad tvůj je dobrý,“ řekl mu purkrabí vesele. „Ale kde vzíti toho hosta z Vídně? Hraběnka se všecko dozví. Ale jiná cesta prozatím nezbývá. A nyní především — zpravit o tom hraběnku. Sečkej chvíli.“

A mezi tím již sedal purkrabí ke stolu, chvíli psal — správce stál opodál záře štěstím. Připadalo mu v této chvíli, jakoby svůj vlastní život byl zachránil a vykoupil. —

Purkrabí dopsal a vložil do jeho ruku dopis hraběnce určený.

„Všem jsem napsal dle tvého přání. Hraběnka své rozhodnutí sdělí. Současně obrátím se přímo do Vídně k císařskému trůnu s prosbou o milost. Fiala bude svoboden, tím buď jist. Nejkrásnější zásluha bude tvoje. Jsi řádný muž, jsi poctivec.“

S těmi slovy podal správci ruku, jenž se jí chopil, chtěje ji políbiti. Ale purkrabí nedovolil. Když již správce byl ve dveřích, ještě mu kynul milostivě rukou.

*

Všechno se událo tak jak správce si přál. Hraběnka cítila se vyznamenána žádostí purkrabího, aby dovolil Fialovi zahráti nějakou skladbu na hudební slavnosti purkrabím pořádané a poskytla Fialovi jisté úlevy. Z vězení ho nepropustila, ale dovolila mu cvičiti na nástroji a svolila, aby převeden byl do světlejší kobky, kde slunce aspoň k večeru zahrálo zlatými paprsky po holých stěnách. Rozhodnutí svého však neměnila: krutý trest byl toliko odložen, a měl býti vykonán až po odbytě slavnosti. Pomstychtivost její nedovedla se zahaliti žádným rouchem. Byla to pomstychtivost mocného, jenž rozdrtiti dovede slabého právě proto, že tento je sláb a bezmocen!

Stále očekávala bližších zpráv o osobě vzácného hosta, na jehož počest

zvem „Vrah“. Divadlo bylo zahráno mládeží ze Sefijovky pod řízením místního učitele p. Sulženky ve prospěch ČMŠ v sále p. A. Kazilovského. Celkový dojem byl dobrý ačkoliv stránka technická vyžadovala trochu více, ale dalo se poznati, že bylo postaráno o vše možné ze strany řídících. S herců vynikaly slečny Horáková a Buršová. Slečna Buršová a Josef Proška drželi přez celý čas obecenstvo v napětí. O úspěch se zasloužili i všechny ostatní účastníci.

Přeji sofiiskému divadelnímu kroužku dalších úspěchů.

Pozorovatel S - - - - - t.

Oslava narozenin T. G. Masaryka v české škole v Lucku.

Třebaže pro valné hromady a překážky byla oslavná akademie přeložena na neděli 14. března, přece její povedení, návštěva i celkový efekt ničím nebyly dotčeny, co by kazilo slavnostní ráz a význam tohoto okamžiku. Po hymnách následoval obsažný a slavnostní proslov pana Malínského, který v proudu osvobozovací práce Masarykovy vyzvedl události spjaté s činností krajanů v zahraničí. Jeho přednáška, stavěna s vědeckou přesností vyjádřila postavu a dílo Masaryka-osvoboditele v celé jeho majestátnosti. Hluboký dojem, který zanechala tak posluchače uchvátil, že se ze zámlklých úvah nemohli dost rychle přenést a ocenit to, co si zasloužilo potlesku nadšeného. Po přednášce následoval program vyplněný recitacemi zpěvy a sborovými přednesy.

Ve všech číslech byla patrna pečlivá práce nacvičovací, takže i program vlastní a jeho tempo upoutalo a vyvolalo bravůrní uznání.

Na konec pro malé i velké děti přihrnul se kašpárek se svým loutkovým divadélkem aby zahrál a rozesmál do syta. To byla nejhezčí podívaná na ty hlavy všech, jako brambory ve sklepě, které se tlačily, vykukávaly, zahlížely a otáčely k malinkému jevištičku, aby zachytily aspoň něco z té tajúplné krásy a barevných překvapení. Stáli, klečeli, seděli, na lavicích, stupních i oknech jako na fotbalu a vydrželi to až do konce. Takový zájem lze těžko uvidět a svědčí jen o lásce k loutkovému divadlu. Dalo by se ho i více využít.

Celkem oslava Masarykova dopadla na svůj účel důstojně a úspěšně. Všichni oceňovali hodnotu čísel a uspořádání.

— j.-p.-o. —

Dětské divadlo o Velikonocích v Lucku.

O Velikonocích sehraje zdejší škola česká dětské divadlo „Tajemný dub“. Podle příprav se soudí, že to bude něco hodně pěkného a tudíž je na co se těšit.

Hrát se bude v úterý 30. března odpoledne po prvé. Zda se bude hra opakovat, to se ještě neví. V každé případě je lepší jít hned na premieru a zajistit si včas lístky. Vždyť hrají děti a těm to tak na jevišti sluší. Pro to maminky, tatíci a ostatní česká rodino na shledanou.

— j.-p.-o. —

Velikonoce.

Říká se o nich, že jsou to nejkrásnější svátky v roce. Mělo to svůj význam kdysi, má ho i dnes. V dobách, kdy víra vládla neobmezeně lidskou myslí, byla to radost náboženská, ku které se věřící chystali dlouhým tuhým postem, zpovědí a sv. přijímáním. A radost tu byla opravdu velká všestranná.

Dnes tyto svatky, mající původ ve staroslovanském uctívání slunce (jež napomínají mazance) a jara, ztratily mnoho na svém půvabu. Staročeskou pomlásku, od jejíhož nabití mohla se panenka vykoupiti jen pěknou kraslickou, pěstují dnes již většinou již jen menší chlapci. Blížící se jaro a probouzející se příroda naplňují duši a mysl jakýmsi blahým očekáváním, ale a nejistota zítřka, tato poválečni otrava každé radosti překáží, aby sváteční nálada byla opravdu veselá. A přece! Jak mnoho by se zlepšilo v životě i myslích, kdybychom opravdu chtěli být tak radostně naladění, že bychom zapoměli na zlobu i nepřátelství a v předtuše jarních a letních krás otevřeli svá srdce a své naruče k upřimnému křesťanskému „christos voskrese“

měla býti v Praze uspořádána mimořádná hudební slavnost, jak o tom četla v dopisu pana purkrabího.

Vzpomínala si při tom mimoděk velikolepých hudebních slavností, jimž jako mladá dívka byla přítomná v Praze r. 1723, kdy slavena byla v Praze korunovace Karla VI. Provozována byla tehdy na pražském hradě italská opera „Constanza e fortezza“, skladba znamenitého Fuxa, císařského kapelníka a skladatele. Architekt Galli Bibiena zbudoval tenkráte na Hradčanech velikolepé divadlo ve způsobu amfiteatru, jež pojalo 4.000 diváků, a jež roku 1757 shořelo při obležení Prahy. Nejpřednější umělci Evropy spoluúčinkovali.

Ve středu divadla — v přízemí — byl umístěn trůn pro královské manžely s vysokým baldachýnem, a odtud sledovati hru král s královnou, obklopeni halapartníky a stráží, před nimi po obou stranách tísnili se ve velikých obloucích šlechtici se svými dámami a odtud také pozorovala hraběnka všechen ten ruch, který ji opájel a omamoval.

(Dokončení příště.)

V zemi Kemala Ataturka.

Dokončení ze stránky 1.

ke zničení starých předsudků a obyčejů; sem patří nahražení hegiranského kalendáře gregoriánským; přijetí západnického počítání času na místě tureckého, které se řídilo podle západu slunce a proto v různých ročních dobách kolisalo; zákaz pohřbívati mrtvé uvnitř města; nuceně zavedení neděle; přijetí latinské abecedy a užívání národního jazyka.

Jeho hospodářský program usměrňovaly dvě okolnosti: naprostý nedostatek průmyslu v celé zemi a nedostatek soukromého kapitálu k vybudování nových podniku. Turecko organisovalo pětiletý pracovní plán, jenž začal roku 1933 a dosáhl už znamenitých výsledků.

Národní produkce se zvýšila v několika posledních letech ve všech oborech a to: v textilu o 25 proc., v těžbě nerostů o 20 proc., ve výrobě cementu o 60 proc., v kožařství o 80 proc. atd. Pokud se zemědělství týče, to bylo pod vládou Kemalovou úplně reorganisováno. Před válkou Turecko dováželo každý rok, ať byl dobrý nebo špatný, 250.000 tun pšenice a mouky; nyní vyváží zeleninu. Pěstování cukrovky, rýže, bavlny, tabáku, oliv a hroznů značně vzrostlo a přineslo snížení cen těchto plodin.

Taková dokonalá a rychlá národní obroda je výmluvným důkazem, že Východ je schopen se změnit, ten Východ, o němž jsme tak dlouho tvrdili, že je nezměnitelný.

Kronika.

Slavnost Polského červeného Kříže ve Varšavě.

V neděli 22. března t. r. se konala ve Varšavě velká slavnost u příležitosti posvěcení 100 sanitních automobilů P.Č.K. Na posvěcení byl přítomen Maršálek Smigły-Rydz, který se své řeči pravil že: „dnešní slavnost jest realisací dvou zásadních a vážných elementů. První element — myšlenka o budoucnosti, bez které nemůže se rozvíjeti žádný národ ani stát. Druhy element — myšlenka o vojně a obraně. Bez této myšlenky, jak dávno již státy egzistují — obejíti se nemohou“ Proto děkuje P.Č.K. že umí mysleti o budoucnosti a myšlenky té umí realisovat.

Ukončení zasedání sejmu i senátu.

Dne 23. března bylo ukončeno rozpočtové zasedání sejmu a senátu. Celková výše rozpočtu po všech změnách, které byly v něm učiněny, vynáší na straně příjmu 2,316.745.712 Zl. a na straně vydání 2,316.676.479 Zl. Zasedání sněmu bylo ukončeno řečí maršálka sejmu St. Cara, který poukázal na plodnou činnost letošního sejmu.

150 letadel darem polské armádě.

15. srpna t. r. v „Den polského vojáka", bude ve Varšavě slavnostním způsobem odevzdáno leteckým klubům 150 letounů, jež se právě pořizují ze sbírek obyvatelstva. Takto má být podporován výcvik letců mimo armádu, aby se jí opatřil již vyškolený letecký personál a kromě toho aby se umožnil další cvik vojenských letců.

Papežova encyklika proti komunismu.

Tisková kancelář Stefani oznamuje: Svatý otec uveřejnil encykliku všem biskupům světa o komunismu. V encyklice se odmítá neblahá doktrina komunismu, atheismu a materialismu, která popírá jakoukoliv duchovní hodnotu, podlamuje všechny autority a podvrací důstojnost nerozlučného manželství. Papež vyjadřuje sympatie neblahému ruskému národu, který je utiskován, a proti omylům komunismu staví věčné pravdy katolické církve a doporučuje, jak státům, tak jednotlivým katolickým věřícím a zvláště kněžím, abystále bedlivě studovali tyto pravdy, které přinášeji spásu, a hájili jich všemi silami proti rejdům komunismu, rozsévajícího zlo a zkázu. Papež upozorňuje na stále trvající nebezpečí, kterým komunismus ohrožuje svět. Proto jsem považoval za nutné, praví se závěrem encykliky, tímto slavnostním dokumentem upozorniti svět.

Italský zahraniční ministr jedná v Bělehradě.

Italský zahraniční ministr hr. Ciano přijel do Bělehradu ve čtvrtek 25. března a bude míti poradu s jugoslávským ministerským předsedou dr. Stojadinovičem.

Král Leopold jedná v Londýně o zaručení neutrality Belgie.

Anglický časopis „Daily Express" oznamuje, že belgický král Leopold požádá za svého londýnského pobytu zahraničního ministra Edena o ujištění, že vláda britská i francouzská jsou ochotny zajistiti belgickou neutralitu. Za to by Anglie a Francie žádaly od Belgie, aby žádná cizí velmoc nemohla použíti jejího území a aby Belgie okamžitě podala zprávu o případném leteckém útoku na své území.

Nová vlna teroru v Palestině.

S ohledem na vzrůstání teroru bylo židovské obyvatelstvo z rozhodnutí vlády ozbrojeno. Zapečetěné bedny zbraní, které jsou k disposici v židovských vesnicích, budou otevřeny. Mezi židovskými organisacemi a vladou se vyjednává o mobilisaci většího počtu židovských branců.

Cílem nového tororu v Palestině má býti hospodářské zničení židovských zemědělců. Nová vlna teroru jest právě tak prudká jako za loňských nepokojů. Tlupy teroristů sledují stejný system, uloupení stád židovských vesnic spojené s vraždou pastýřů. Dobytek má velkou cenu, neboť jde o importované druhy hodnotných ras. Mléčné hospodářství jest pak často jediným pramenem výživy. O malé schopnosti policie a odvaze lupičů svědčí krádeže dobytka v celých stádech. Z armádího skladiště bylo ukradeno na tisíc bomb. Po pachatelích není ani stopy, přes to, že bomby vážily více než dvě tuny. Teroristé, kryjící se názvem „Arabský národní výbor", v galilejském městě Safedu zřídili zvláštní vládu, jež nedovoluje vstup židům do arabské čtvrti a Arabům východ ze čtvrti bez povolení.

Americké stávky se založenýma rukama trvají.

V Detroitu má stále 6.000 dělníků, kteří stávkují se založenýma rukama, obsazeny Chryslerovy závody, přes to, že byl dán soudní rozkaz k vyklizení dílen. Obsazením závodů Chryslerových se znemožňuje 150.000 automobilního dělnictva práce. Nyní pohrozil generální stávkou vůdce stávky v americkém automobilovém průmyslu, předseda odborového svazu automobilových dělníků Homer Martin. Generální stávkou hrozí proto, že policie odstranila násilně z obsazených závodů v Detroitu 60 řezníků z jatek a 150 dělníc tabákové továrny. V Providence (Rhode Island) byla v sobotu většina obchodů zavřena, aby se předešlo stávce se založenýma rukama. Odborové organisace oznamily, že na pondělí 23.III. má býti vyhlášena všeobecná stávka ve všech obchodech s výjimkou obchodů s potravinami a lékáren. Uzavřením obchodů v Providence přišlo o práci 500 zaměstnanců.

Turecký ministerský předseda do Bělehradu

V nejbližší době navštíví Bělehrad turecký ministerský předseda Inönü, aby oplatil návštěvu dr. Stojadinoviče v Ankaře.

164.

III.

Mamsel Nina přestala býti tak okázale lhostejnou, jako se v prvých dvou dnech své výpovědi tvářila. Uvykla výbuchům nelibosti své hraběcí velitelky a dobře věděla, že za nějaký den sama paní hraběnka přijde a ji udobří. Tentokráte se poměry jinak utvářely. Hraběnka do kuchyně nepřišla a lokaj, jejž vzala na milost, nemohl jí sděliti žádnou potěšující zprávu. Panstvo doopravdy hledá novou kuchařku a jakmile ji najde, postěhuje se Nina ze zámku, který považovala již za svůj domov, v němž si ustálila krásný život a ve kterém jí bylo tak blaze, jako dosud nikde jinde. Nebylo mnoho práce, žádný dohled ji netýral, byla všemohoucí vládkyní nad zásobami, požívala vážnosti a k tomu co užila za ta léta, jakých rozkošných dobrodružství se samými lepšími pány, kteří by si ji jinde ani nevšimli.

Když to vše uvážila, rostl její nepokoj od hodiny k hodině. Což se nedá nebezpečenství odvrátiti? Aspoň kdyby hraběnka kolem kuchyně šla, to již by si troufala ji udobřit. Tentokráte jsou však do záležitosti také páni, hrabě a baron zapleteni, a to neznamená nic dobrého. Kdo tak popudil proti ní? Pro růže to nebylo, to jí hraběnka již odpustila. Hrabě, když jí dával výpověď prohodil cosi o

161.

pracovat a baron Artur bude volný."

Vstala rozechvěna, zadržujíc slze a vztyčujíc se hrdě, obracela se k odchodu.

„Počkejte slečno Milado," volal hrabě a vyskočiv, zadržel její ruku. „Tahle nesmíte odejít," pravil rozhodně. „Nebylo mým účelem pouze bolest vám dělati. Chtěl jsem vás poznat a teď již vás znám. Kdyby vše záleželo na mně, byli byste s Arturem v nejbižší době svoji. Ale, bohužel, na mně to nezáleží a nastane teprve pravý zápas. Pro svou osobu mohu říci, že nemám proti vám žádných námitek a že rád se s Arturovým rozhodnutím smířím."

Odmlčel se, a s jakousi laskavou účastí díval se na Miladu jež již se nedovedla přemoci a tiše plakala. Drže ji za ruku, cítil, jak se celá chvěje a bylo mu jí velice líto.

„Aspoň se na mne podívejte a přestaňte plakat," domlouval jí netrpělivě.

Zvedla hlavu a dívajíc se naň mezi slzami se pousmála.

„Kéž vám nebe vaše dobrá slova odplatí," vzlykala náruživě.

„Děkuji vám, ačkoliv nevím, mám-li vaše díky přijmouti, jelikož jsem pro vás doposud nic neudělal," řekl pohnutě. „Pozítří Artur odjede, musí tak být a nevrátí se, dokud také paní hraběnka nesvolí. Buďte sta-

Různé zprávy.

Zprávy osobní

Pan Lech Beran, absolvent vyšší pivovarské školy v Praze povolan byl na místo vedoucího sládka do pivovaru hr. Stanislava Badeniho v Radziechově. Gratulujeme! Náš krajan může se pochlubiti rodokmenem z českých sládků od „děda praděda.“ Beranové napájeli stříbrodajnou Příbram výbornou chmelovinou bez mála po celé století. Pan Vincenc Beran, otec našeho Lecha zastával místo sládka v Kališi od r. 1907, nyní působí řadu let v Osieku u Osvincima. Bratr Lecha pronajal pivovar v Jaščurové u Vadovic, příbuzný Zdenko Šmatlach je sládkem v pivovaře Vettera v Lublíně a bratři Černí najmuli pivovar O. O. Cysterciaků ve Ščižicích u Limanové. Jak vidno celá rodina Beranů chlubí se privilegiem na vaření dobrého moku.

Vražedný útok na krále polských cikánů.

V rodinné hádce, jejíž pohnuty nejsou ještě blíže vysvětleny, byl těžce zraněn z revolveru Matěj Kwiek, vůdce polských cikánů. Jeho stav prý je beznadějný.

Politické boje na Portoriku.

V Ponce na Portoriku bylo při sražce nacionalistů s policií zabito 7 osob a 125 zraněno. Nepokoje vznikly, když z průvodu, jejž nacionalisté uspořádali proti zákazu policie, vystřelil jeden z účastníků demonstrance na policistu. Policie na tento útok odpověděla palbou z karabin. Na 60 výtržníků bylo zatčeno. — O krvavých nepokojích v Ponce na Portoriku oznamují listy v Novém Yorku, že šlo o srážku mezi nacionalistickým svazem „Dcery svobody“ a policií. Zmíněný svaz prý se usilovně zasazuje o to, aby se Portoriko odtrhlo od Spojených států. Tvrdí se, že policie zahájila na nacionalisty palbu z kulemetů, když konali demonstrační průvod, jejž starosta města Ponce zprvu povolil, dodatečně však zakázal.

CENY OBILÍ.

Záznam 25 III. volyňské plodinové bursy.

Žito	zl. 22.50	za 100 kg
Pšenice	„ 28.25	„
Ječmen	„ 22.50	„
Oves	„ 20.00	„
Hrečka	„ 30.—	„
Proso	„ .—	„
Řepák	„ 58.00	„
Hrách	„ 23.00	„
Fasole	„ 36.00	„
Mák	„ 80.00	„
Jetel	„ 90.00	„

Hospodářský zpravodaj.

Přeroubování ovocných stromů.

Katastrofální zima v roce 1928-29 způsobila v ovocných zahradách velké škody. Mnoho stromů pomrzlo ne-li úplně tedy částečně a jsou dnes v zahradě nikoliv pro užitek, nýbrž jako skrýš různých parasitů. Takové nakažené stromy neprovádíme-li na nich postřik je lépe ze zahrady odstranit a vysadit stromy cennějšími.

Ještě dnes najdeme v zahradách nesčetný počet různých odrůd, většinou špatného ovoce, z kterého nemůže mít hospodář značného zisku. Často jsem dotazován co je toho příčina, že stromy málo rodí. Důvodů, proč stromy špatně a málo rodí je velmi mnoho. 1. Je mnoho odrůd, které vůbec málo rodí, nebo začnou rodit pozdě. 2. Hustá výsedba: 2—4 m a husté koruny zaviňují neplodnost, neboť kam nemůže vnikat vzduch a slunce, je tvoření květných puků, oplodnění květů a vývin ovoce nemožný. Koruny musíme prořezat. 2. Nesprávným řezem zaviňujeme neplodnost. Střežeme-li stromy na jaře často a silně, tu je stále zmlazujeme stromy silně rostou, ale nenasadí na ovoce.

4. Nesprávné sázení stromků má také vliv na neúrodnost. Hluboko vsazený stromek špatně rodí.

5. Hnojí-li se velmi mnoho a to hlavně dusíkatým hnojivem, jak to

Oznámení ztráty.

Františka Kalachová roz. Divišová, nar. 21. X. 1898 r. v K miennej v Polsku, příslušná do Vejnice okres Roudnice n/L., ztratila cestovní čs. pas č. 136/36 vydaný vyslanectvím Československé republiky ve Varšavě 18. III. 1936. s platností do 18. III. 1941.

Event. nálezce se prosí, aby pas za odměnu laskavě dodal na adresu Františka Kalachová Równe, ul. Piękna 1.

162.

tečná a kdybych snad viděl, že by bylo lépe, abyste i vy na čas někam se odebrala, řeknu vám a poslechněte mé rady.“

„Všeho budu poslušna, všechno udělám a se vším se smířím,“ slibovala vroucně. „Dělejte se mnou cokoliv, jen mne nenuťte, abych se zřekla jeho lásky.“

„O tom již není řeči, sám vidím, že by to bylo marné a také bezúčelné. Připravuji vás raději na horší, abyste včas se připravila. Jen o jedno vás žádám a neurazte se zase, protože je nutno, abyste všechno věděla.“

„Řekněte mi všechno, již od vás přijmu ať mi řeknete cokoliv,“ prosila, stírajíc slze a jaksi radostně se naň dívajíc.

„To je dobře, že chcete být rozumná,“ pochválil ji, také se rozveseluje. „Od té chvíle, kdy ve své duši cítíte se býti Arturovou, dbejte, aby vám nikdo nic nemohl vytknouti. Varujte se práce v zahradě, aspoň před očima ostatních dělníků. Víte, jak bývají i mezi obyčejnými lidmi škodolibí a zlomyslní, jak vše pozorují a posuzují. A vzdělávejte se. Čtěte hodně. Pošlu vám sám knihy z knihovny a dám vám posílati různé časopisy. Jistě jste měla málo příležitosti čísti.“

„Čtení bylo mou jedinou zábavou. Přední spisovatele francouzké znám všechny.“

„Opravdu? Tím lépe. Nu, to ostatní doplňte buď před sňatkem, dojde-li k němu, nebo po něm. Nikomu se nechlubte a naučte se zatínati rty a neslyšet, až budete slyšet jízlivé poznámky. Rodičům jste již něco řekla?“

163.

„Nikoliv. Jak bych mohla, když sama nevím, jak svůj život skončím. Otec bude zle hubovat a matka bude plna úzkosti.“

„Musíte jim všechno říci, ale nařiďte jim, ať mlčí, dokud já jim nedovolím něco říci. Prozatím dosti. Jsem celý unaven a vy, milé dítě, asi též.“

Přistoupil k ní a jemně ji za ruku ujav, podíval se jí dlouze do očí. Cosi dobrého dívalo se z jeho očí a Miladě se zdálo, že je pohnut. Byla v tu chvíli tak rozechvěna, že nevěděla co by řekla. Ale její oči byly výmluvnější než ústa.

„Nu, buďte s Bohem a buďte trpělivá“, řekl vážně a pohladiv ji po tváři, odcházel k zámku.

Asi za hodinu nato setkal se Artur, jenž se právě vracel z projížďky se strýcem, jenž vycházel ze zámku. Artur sebou trhl, a téměř uleknutě podíval se na strýce, jenž, svraštiv čelo, změřil ho jakoby zlostně.

„Chystej se, pozítří pojedeš do Ředhoře,“ řekl mu úsečně a přešel kolem něho, nečekaje, až mu bude moci něco říci.

mnozí dělají, že zalívají stromy močůvkou. Strom ovšem krásně a bujně roste, ale málo rodí. Přestaneme hnojit dusíkem a hnojíme fosforem (Superfosfát, Thomasova struška) a vápnem.

6. Je-li půda vyčerpána a zvlášť tam, kde roste pod stromy trávník. Strom pohnojíme až po obvod koruny a obryjeme.

7. Neúrodnost může být zaviněna špatným oplodněním květů, jsou-li deště v době květů, nebo květy zmrznou, nebo jsou-li v sadě stromy jen cizosprašné.

8. Bereme-li rouby z neúrodných stromů, aneb bujné výhonky t. zv. vlky. Tyto vlastnosti roubu se přenášejí na poroubovaný strom.

Odstraníme-li některé z těchto vad, pak jistě nebudeme naříkat na neúrodnost stromů.

Máme-li v sadě mnoho podřadnějších druhů se špatným ovocem a jsou li stromy ještě úplně zdravé, můžeme si takové, nechceme-li je vykopat, přešlechtit na odrůdy cenné. Kdo by se chtěl touto prací, jistě velmi zajímavou, obírat sam, tomu bych podal několik pokynů a rad jak si má při tom počínat.

Zušlechťování a rozmnožování rostlin vůbec dělíme na dvě části: Na část generativní a vegativní. Generativní (pohlavní) rozmnožování spočívá v tom, že se pyl z jedněch květů určitého jedince přenáší na bliznu druhého rostlinného jedince. Vzniká tím kříženec či basard různých sort, nebo i příbuzných druhů.

Vegetativní (nepohlavní) rozmnožování se nejvíce užívá v praxi, poněvadž při tomto způsobu vlastnosti ušlechtilé rostliny zůstavají tytéž. Způsob vegativního rozmnožování je několikerý: Rozmnožování očky (očkování), řízky (rybíz, angrešt, víno), rozvody, odnožemi, šlahcuny, dělením trsu a j. a konečně roubováním u něhož se pozastavíme.

Zdar roubování spočívá v tom, ak roub přirůstá, což se jeví ve více nebo méně hojném tvoření se závalového pletiva (kambium) nacházejícího se mezi dřevem a lýkem podnože a roubu.

Kdy provádíme roubování?

Prakticky je dokázáno, že přeroubovávat ov. stromy a to jadroviny je nejlépe v dubnu (v době mízy), kdežto peckovice (třešně a slívy) buď velmi brzy (únor) nebo hodně pozdě, kdy už stromy kvetou a to způsoby za kůru.

Chceme li přeroubovati starší stromy (na síle nezaleží) učiníme tak v době mízy způsoby za kůru, kterých máme rovněž několik. Nejjednodušší je ten, že roub seřízneme kopulačním řezem a zastrčíme za kůru, která se nařízne a na str ny odchlipne. Lepší je však způsob t. zv aný Tittelovo roubování za kůru, při kterém rouby se ujímají stoprocentně. Je poněkud obtížnější a vyžaduje cviku. Počínáme si při něm takt :

Stromy, které chceme přeroubovat musí být zdravé. Než-li přikročíme k té práci, musíme si připravit rouby, lýko a štěpařský vosk. Koruny seřežeme ještě v bezlistném stavu aneb před roubování co nejhlouběji, aby tvořily tvar jehlanu. Pozor, při seřezávání, aby se větve nezaštíply. Řeznou plochu zahladíme ostrým nožem na to roub seřízneme jako při kopulačním způsobu. Na obou stranách a na hřbetě roub maličko seřízneme, takže takto upravený roub má možnost srůsti ze všech stran a tudíž zaručuje i ujmutí, je-li tento výkon správně a ostrým nožem proveden. Takto upravený roub zastrčíme za kůru podnože, kde jsme dvěma rounoběžnými řezy tuto odchlíply. Je-li kůra u starých stromů silná, může se s části seříznout. Podle síly větve můžeme na větev dáti 2—6 roubů. Rouby pak ovážeme lýkem a zamažeme štěpařským voskem. Aby rouby nebyly vylomeny ptactvem a p. přivážeme k ním hůlky nebo ohnuté pruty. Další ošetřování spočívá hlavně v prořezávání rostouc ch roubů jako při ošetřování mladé koruny.

Pro ujmutí roubů velmi záleží na tom, aby řezné plochy nebyly obnaženy, nýbrž pečlivě zamazány štěpařským voskem, který si můžeme sami uvařit. Dobrý štěp. vosk nemí za mrazu tuhnout a praskat a na slunci se nesmí roztékat. Nejlepší štěp. vosk je ten, kterým lze natírati rány bez zahřívání.

Jar. Vlk.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně" spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.